

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
В. №	754 - 01 - 12	
Датум	30	05 2017 г.

ДО
Г-Н ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 44-ТО НАРОДНОТО
СЪБРАНИЕ

33

12

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС**

(Обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 50 от 2008 г., Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. - бр. 63; изм. и доп., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19 и 42 от 2009 г., Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. - бр. 47; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г., Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 5 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г. и бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8 и 13 от 2017 г.)

§ 1. В чл. 426, ал. 2, изречение второ накрая се поставя запетая и се добавя „ако това е нужно за удовлетворяване на вземането му“.

§ 2. Член 427 се изменя така:

„Местна компетентност“

Чл. 427. (1) Молбата за изпълнение се подава до съдебния изпълнител, в чийто район се намират:

1. недвижимите имоти, върху които е насочено изпълнението;
2. движимите вещи, когато следва да се извърши тяхното предаване от длъжника;
3. постоянният или настоящият адрес на вискателя или длъжника - по избор на вискателя по вземане за издръжка, възнаграждение и обезщетение за работа;
4. местоизпълнението на задълженията за действие или бездействие, когато се иска изпълнение на такива задължения;
5. постоянният или настоящият адрес или седалището на длъжника;
6. имуществото на длъжника, върху което е насочено изпълнението, когато той няма постоянен адрес или седалище на територията на Република България.

(2) След образуване на изпълнителното дело по правилата на ал. 1 вискателят може да поиска от съдебния изпълнител налагане на запор или възбрана върху вещи на длъжника, намиращи се в района на друг съдебен

изпълнител. След налагане на запора или възбраната съдебният изпълнител препраща изпълнителното дело на надлежния съдебен изпълнител, който да извърши опис и продан на вещите, намиращи се в неговия район.

(3) В случаите по ал. 2, когато изпълнението е насочено към парични вземания на длъжника от трето задължено лице с постоянен адрес или седалище в друг съдебен район, изпълнителното дело не се препраща.

(4) Настъпилите след подаването на молбата за изпълнение промени в обстоятелствата по ал. 1, т. 5, обуславящи местната компетентност, не са основание за препращане на делото.

(5) По искане на вискателя изпълнителното производство може да бъде продължено от друг съдебен изпълнител в същия район на действие. В този случай извършените действия запазват силата си. Ако поискано изпълнително действие не е извършено, внесените авансово такси се изплащат на съдебния изпълнител, на когото е препратено делото. За изпратеното изпълнително дело се уведомяват длъжникът и третото задължено лице. Разноските, свързани с препращането на делото, остават в тежест на вискателя.”

§ 3. В чл. 428, ал. 1 се създава изречение трето: „В този случай вместо покана за доброволно изпълнение се изпраща съобщение за образуването изпълнително дело, както и копие от изпълнителния лист.”

§ 4. Чл. 430. „Съдебният изпълнител назначава особен представител на длъжника в случаите по чл. 47, ал. 6, както и когато при пристъпването към изпълнение констатира, че последният няма регистриран постоянен или настоящ адрес. Особеният представител се посочва от съответната адвокатска колегия.”

§ 5. В чл. 431, ал. 3, изречение второ думите „за длъжника“ се заменят с „във връзка с изпълнението“.

§ 6. Създава се чл. 433а:

„Приключване на изпълнението

Чл. 433а. Изпълнителното производство се приключва с изпълнение на задължението и събиране на разноските по изпълнението. След влизането в сила на разпоредбата за приключване съдебният изпълнител служебно вдига наложените запори и възбрани.”

§ 7. В чл. 434 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се ал. 1:

„(1) По образуването, движението и приключването на изпълнителното производство съдебният изпълнител се произнася с

разпореждане, освен когато законът предвижда да се произвася с постановление.“

2. Досегашният текст става ал. 2.

§ 8. В чл. 435 ал. 1 и 2 се изменят така:

„(1) Вискателят може да обжалва отказа на съдебния изпълнител да извърши исканото изпълнително действие, да извърши нова оценка по реда на чл. 468, ал. 4, както и да обжалва спирането, прекратяването и приключването на принудителното изпълнение.

(2) Длъжникът може да обжалва постановлението за глоба и насочването на изпълнението върху имущество, което смята за несеквеструемо, отнемането на движима вещь или отстраняването му от имот поради това, че не е уведомен надлежно за изпълнението, отказа на съдебния изпълнител да спре, да прекрати или да приключи принудителното изпълнение, отказа да извърши нова оценка по реда на чл. 468, ал. 4, както и разноските по изпълнението.“

§ 9. В чл. 446, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В основния текст думите „чийто размер е“ се заменят с „чиито размери са“.

2. Точка 1 се отменя.

3. Точка 2 се изменя така:

„2. ако осъденото лице получава суми в размер от минималната работна заплата до 600 лв. месечно – една трета част от горницата, ако е без деца, и една четвърт, ако е с деца, които то издържа;“.

§ 10. Създава се чл. 446а:

„Несеквеструем доход, получен по сметка в банка

Чл. 446а. (1) Несеквеструемостта на доходите по чл. 446, както и на помощи и обезщетения съгласно друг нормативен акт, се запазва и ако са постъпили по банкова сметка, но не по-рано от един месец преди налагане на запора.

(2) Запорното съобщение не поражда действие по отношение на помощите и обезщетенията по ал. 1 изцяло, както и спрямо пенсията до размера на минималната работна заплата, освен за задължения за издръжка.

(3) Когато от основанието на постъпленията по банковата сметка е видно, че те представляват възнаграждения за работа, банката не изпълнява запора до размера на минималната работна заплата, освен за задължения за издръжка.

(4) Банката превежда по сметката на съдебния изпълнител дължимите суми, като съобщава на съдебния изпълнител в срока и по реда на чл. 508, ал. 1 причините за неизпълнението, съответно че по

запорираната сметка на длъжника постъпват доходи от пенсия или възнаграждения за работа.

(5) В едноседмичен срок от получаване на съобщението по ал. 4, съответно от възражението на длъжника за наличието на несеквестрируем доход, съдебният изпълнител уведомява банката за частта, която следва да се превежда съгласно чл. 446.“

§ 11. Член 450а се изменя така:

„Електронен заповор върху вземане по сметка в банка

Чл. 450а. (1) Заповор върху вземане на длъжника по сметка в банка се налага от съдебен изпълнител чрез заповорно съобщение в електронна форма, подписано с квалифициран електронен подпис, изпратено по електронен път чрез унифицирана среда за обмен на електронни заповори. Заповор върху други вземания на длъжника от банка се извършва по общия ред.

(2) Заповорното съобщение, отговорът на банката, съобщението за вдигане на заповора, потвърждението за полученото съобщение и другите съобщения във връзка с налагането, изпълнението и вдигането на заповора се считат за получени от адресата с изтеглянето им от средата по ал. 1.

(3) Министерът на правосъдието издава наредба, с която се определят изискванията към средата по ал. 1.“

§ 12. В чл. 453 се правят следните изменения и допълнения:

В т. 1, след думите „вещни права“, се добавят „договорите за наем и за аренда“.

§ 13. В чл. 454, ал. 1 думите „30 на сто“ се заменят с „20 на сто“.

§ 14. В чл. 458, изречение първо след думата „публични“ думите „и други“ се заличават.

§ 15. В чл. 459, ал. 1, изречение първо след думите „допуснато обезпечение“ се добавя „от съда“.

§ 16. В чл. 467 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) В описа се посочва и денят на предявяване на оценката на вещта, когато тя се извършва след описа. В този случай страните се смятат за уведомени за предявяването на оценката, независимо дали са присъствали на описа.“

2. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

§ 17. В чл. 468 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „75 на сто“ се заменят с „85 на сто“.

2. Създават се ал. 3-6:

„(3) За определяне на стойността на вещите по чл. 474, ал. 5 съдебният изпълнител е длъжен да назначи вещо лице.

(4) Всяка от страните може да оспори цената на вещта към определянето ѝ от съдебния изпълнител и да поиска нова оценка с назначаване на вещо лице. Съдебният изпълнител определя срок за внасянето на разноските.

(5) Съдебният изпълнител е длъжен да извърши нова оценка на вещта, когато страната в срока по ал. 4 е внесла разноските за новата експертиза, като в случаите на ал. 2 и 3 назначава друго или повече вещи лица.

(6) Определената по реда на ал. 4 и 5 нова оценка не подлежи на оспорване.“

§ 18. В чл. 474 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „движима вещ“ се добавя „или група от вещи“.

2. В ал. 5, изречение четвърто след думите „чл. 482“ се поставя запетая и се добавя “с изключение на обжалването на проданта”.

§ 19. В чл. 475 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) По отношение на вещите по ал. 1 не се прилага чл. 468, ал. 4 и 5.“

§ 20. В чл. 481 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 10 се изменя така:

„(10) Когато търгът се обяви за нестанал, се провежда нов търг по реда на ал. 1-9.“

2. Създават се ал. 11 и 12:

„(11) Цената на вещта на новия търг се определя в размер 80 на сто от началната цена на предишния търг.

(12) Когато след втория търг вещта не бъде продадена, съдебният изпълнител обявява проданта за нестанала, освобождава вещта и я предава на длъжника. Ако длъжникът не присъства, вещта се предава на пазача, а ако вещта не е била предадена за пазене, се оставя на мястото на проданта на разположение на длъжника.“

§ 21. В чл. 484 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 3:

„(3) В описа се посочва и денят на предявяване на оценката на вещта, когато тя се извършва след описа. В този случай страните се смятат за уведомени за предявяването на оценката, независимо дали са присъствали на описа.“

2. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

§ 22. В чл. 485, ал. 1 се създава изречение второ: „За определяне стойността на имота съдебният изпълнител е длъжен да назначи вещо лице.“

§ 23. В чл. 487, ал. 1 след думите „ипотекиран ли е той“ се поставя запетая и думите „и за каква сума“ се заменят с „има ли установени към момента на възбраната ограничени вещни права върху имота, вписани искови молби, възбрани и договори за наем“.

§ 24. В чл. 489 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, изречение второ думите „повече наддавателни предложения“ се заменят със „само едно наддавателно предложение“, а изречение трето се заличава.

2. Алинея 3 се отменя.

3. В ал. 5 се създава изречение второ: „Наддавателните предложения могат да се оттеглят най-късно в този срок.“

4. Алинея 6 се изменя така:

„(6) Наддавателни предложения от лица, които нямат право да вземат участие в публичната продажба, предложения за цена под началната, както и предложения, надхвърлящи началната с повече от 30 на сто, са недействителни.“

§ 25. Създава се чл. 491а:

„Спиране на продажбата

Чл. 491а. След регистрирането на протокола в районния съд обявената публична продажба може да бъде спирана по искане на взыскателя само при изричното съгласие на собственика на имота, постъпило до последния ден за подаване на писмени наддавателни предложения. Възобновяването на изпълнението върху имота продължава по искане на взыскателя, като продажбата се извършва по реда и в срока по чл. 487 и 488.“

§ 26. В чл. 492 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 навсякъде думите „един задатък“ се заменят с „половин задатък“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Купувачът е длъжен в двуседмичен срок от обявяването му за купувач да внесе предложената от него цена, като приспадне внесения задатък.“

§ 27. В чл. 494 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2, изречение второ числото „80“ се заменя с „90“, а в изречение трето след думата „срок“ се добавя „от съобщението“;
2. Създава се ал. 3:
„(3) Началната цена на имота за всяка следваща продаван се намалява с по 10 на сто от началната цена по предходната продаван като се прилага ал. 2, изречение трето.“

§ 28. В чл. 495, изречение първо думите „едноседмичен срок от разпределението“ се заменят с „двуседмичен срок от предявяване на разпределението“.

§ 29. В чл. 496, ал. 2, изречение първо думите „влизване в сила на“ се заличават.

§ 30. В чл. 498 се създава ал. 3:

„(3) Алинея 2 се прилага и спрямо лицата, вписали договори за наем и аренда, след първата ипотека.“

§ 31. В глава четиридесет и трета се създава раздел II с членове 501а – 501ж:

„Раздел II

Електронни публични търгове

Чл. 501а (1) Вещ, върху която е насочено изпълнението може да бъде продавана по правилата на електронен публичен търг.

(2) По писмено искане на страна в изпълнителното производство, съдебният изпълнител провежда електронен публичен търг. Съдебният изпълнител може служебно да реши описаната вещ да бъде продадена на електронен публичен търг.

(3) Покупката на вещи на електронният публичен търг може да бъде финансирана от банкова или кредитна институция, регистрирана по Закона за кредитните институции.

(4) По писмено искане на собственика на недвижим имот, съдебен изпълнител може да проведе електронен публичен търг и без да е представен изпълнителен лист. При наличие на ипотека или особен залог върху имота за провеждане на търга се изисква писмено съгласие на ипотечарния или заложния кредитор. Началната цена на вещите се посочва от собственика, а в случаите на учредена ипотека или особен залог, от собственика и обезпечения кредитор. Разпределението на

постъпилите суми се предявява и подлежи на обжалване по реда на чл. 462 и 463.

(5) Министерството на правосъдието създава и поддържа единна онлайн платформа за електронни публични търгове.

Определяне на начална цена и обявяване на търга

Чл. 501б (1) Началната цена на вещите се определя по реда на чл. 468 и 485.

(2) Съдебният изпълнител разгласява проданта по реда на чл. 487 и на онлайн платформата за електронни публични търгове към Министерство на правосъдието.

Място на търга

Чл. 501в (1) Мястото на провеждане на електронния публичен търг е онлайн платформата за електронни публични търгове към Министерство на правосъдието.

(2) Наддаването на електронния публичен търг продължава 7 дни и завършва в посочения в обявлението ден.

Регистриране на наддавачите

Чл. 501г (1) За участие в търга всеки наддавач внася задатък в размера по чл. 489 ал. 1.

(2) Регистрацията на наддавачите се извършва в електронната среда с електронен подпис или в канцеларията на съдебен изпълнител.

(3) Регистрирането на наддавачите за участие в електронния търг продължава един месец и завършва в 17.00 часа на посочения в обявлението ден.

(4) Съдебният изпълнител извършващ продажбата оторизира или отказва оторизация на регистрирания наддавач в 5 дневен срок от регистрацията на наддавача. Съдебният изпълнител отказва оторизация ако не е внесен задатък, както и в случаите по 490, ал. 1 ГПК.

Съпка при наддаването

Чл. 501д (1) Съпката при провеждането на електронен публичен търг представлява процент от началната цена и е в размер, както следва:

1. При начална цена до 10 000 лева - 10 % от началната цена.
2. При начална цена от 10 000 до 100 000 лева - 5 % от началната цена.
3. При начална цена над 100 000 лева - 2 % от началната цена.

Провеждане на електронен публичен търг

Чл. 501е (1) Наддаването на електронния публичен търг продължава 7 дни и завършва в 17.00 часа на последния ден в случай, че няма подадено ново наддавателно предложение през последните 10 минути на търга.

(2) В случай, че през последните 10 минути на търга се подаде ново наддавателно предложение, търгът се удължава автоматично с още 10 минути. Търгът приключва след като през последните 10 минути няма подадено наддавателно предложение.

(3) Наддавателните предложения се увеличават с една стъпка. Последната заявена от наддавач цена е публична в онлайн платформата за електронни публични търгове.

(4) След края на електронния публичен търг, платформата за електронни търгове изпраща автоматично съобщение до всички оторизирани наддавачи за достигната цена имуществото.

(5) Пълната цена се заплаща от обявения за купувач, в срока по чл. 492 ал.3 ГПК. При обявен за купувач взисактел се прилага чл. 495 ГПК.

(6) При невнасяне на цената се прилага чл. 493 ГПК.

Закупуване на имот с ипотечен кредит

Чл. 501ж (1) Покупка на недвижима вещь от електронен публичен търг може да бъде финансирана от кредитна институция, регистрирана по Закона за кредитните институции.

(2) Плащането на сумата, с която се кредитира покупката, се извършва от кредитната институция по посочената в обявлението за публична продажба банкова сметка на съдебния изпълнител.

(3) В случай, че постановлението за възлагане бъде отменено по реда на чл. 435 и следващите, съдебният изпълнител извършващ продажбата, връща получената по реда на предходната алинея сума на финансиращата кредитна институция.

(4) При прилагане на предходните алинеи, по писмено искане на финансиращата кредитна институция, съдебният изпълнител вписва заедно с постановлението за възлагане и законна ипотека върху имота по реда.“

§ 32. В чл. 508, ал. 1 думата „тридневен“ се заменя с „едноседмичен“.

§ 33. В чл. 512 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Освен обясненията по чл. 508, ал. 1 третото задължено лице трябва да съобщи на съдебния изпълнител и дали превежда възнаграждението по банкова сметка на длъжника, банката и размера на сумата.“

2. Досегашните ал. 2-6 стават съответно ал. 3-7.

§ 34. Създава се глава 45а „Изпълнение върху права върху обекти на индустриална собственост на длъжника“

„Чл. 518а: (1) Изпълнението може да бъде насочено върху правото върху марка, патент, полезен модел, промишлен дизайн, топология на интегрална схема и сертификат за сорт растение и порода животно. Продажбата на тези права се извършва от съдебния изпълнител по реда на публичната продажба на недвижим имот по този кодекс, като началната цена се определя по реда на чл. 468 и 485.

(2) За обезпечаване вземането на вискателя съдебният изпълнител може да наложи заповед на правото на длъжника върху съответния обект, който се вписва в Държавния регистър, воден за съответния обект.

(3) Обезпечението по ал. 2 има действие по отношение на притежателя на обекта или лицензополучателя на изключителна лицензия от датата на получаване на съобщението за налагане на заповедта, а по отношение на третите лица - от датата на вписване на заповедта в Държавния регистър, воден за съответния обект.

(4) Продажбата се вписва в Държавния регистър по искане на купувача или съдебния изпълнител, към което се прилага заверен препис от влязлото в сила постановление за възлагане. На новия притежател се издава удостоверение.

(5) Продажбата има действие по отношение на трети лица от датата на вписването му в Държавния регистър, воден за съответния обект, освен когато специалният закон предвижда действието на прехвърлянето на права да настъпва от публикацията.

(6) При изпълнение върху обекти на индустриална собственост съответно приложение намират правилата на чл. 21 от Закона за марките и географските означения, чл. 4 от Закона за патентите и регистрацията на полезните модели, чл. 24 от Закона за промишления дизайн, чл. 19 от Закона за топологията на интегралните схеми и чл. 6 от Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни.“

§ 35. В чл. 528, се правят следните изменения и допълнения:

1. Аlineя 5 се изменя така:

„(5) Ако длъжникът не изпълни доброволно, съдебният изпълнител може да му налага глоба по чл. 527 ал. 3 за всяко неизпълнение, както и със съдействието на полицейските органи и кмета на общината, района или кметството да отнеме детето принудително и да го предаде на вискателя.“

2. Създава се ал. 6:

„(6) След влизане в сила на постановлението за налагане на глоба, същото се изпраща на Националната агенция за приходите, която възлага на съдебния изпълнител неговото събиране по реда на този кодекс.“

§ 36. В чл. 627в, ал. 1, изречение първо след думата „длъжника“ се поставя запетая и се добавя „по неговото обичайно местопребиваване“.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 37. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на правосъдието издава наредбата по чл. 450а, ал. 3.

§ 38. В срок от 12 месеца от обнародване на настоящия закон, Министерство на правосъдието създава онлайн платформата за електронни публични търгове и приема Наредба за организацията, правилата и дейността на онлайн платформата за електронни публични търгове.

§ 39. Публичните продажби, обявени до влизането в сила на този закон, се довършват по досегашния ред. В случаите, когато публичните продажби бъдат обявени за нестанали, новата начална цена се определя по реда на този закон.

§ 40. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г. и бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г.) се прави следното допълнение:

В чл. 163 се създава ал. 4:

„(4) В случаите, когато публични вземания са възложени за събиране на съдебен изпълнител, събирането им се извършва по реда на Гражданския процесуален кодекс.“

§ 41. В Закона за частните съдебни изпълнители (обн., ДВ, бр. 43 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 39 от 2006 г., бр. 31, 59 и 64 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г. и бр. 49 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 18 ал. 5 се изменя така:

„(5) Частният съдебен изпълнител може да връчва всякакви покани, съобщения и отговори във връзка с гражданско-правни отношения, а по разпореждане на съда - съобщения и призовки по граждански дела.“

2. Член 81 се отменя;

§ 42. В Закона за задълженията и договорите (обн., ДВ, бр. 275 от 1950 г., в сила от 1.01.1951 г., попр., Изв., бр. 2 от 5.12.1950 г., изм., бр. 69 от 1951 г., бр. 92 от 1952 г., бр. 85 от 1963 г., бр. 27 от 1973 г., бр. 16 от 1977 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 30 от 1990 г., изм. и доп., бр. 12 и 56 от 1993 г., бр. 83

и 104 от 1996 г., бр. 83 и 103 от 1999 г., изм. и доп., бр. 34 от 2000 г., доп., бр. 19 2003 г., изм., бр. 42 и 43 от 2005 г., доп., бр. 36 от 2006 г., изм., бр. 59 и 92 от 2007 г. и бр. 50 от 2008 г.) се правят следните допълнения:

Създава се нов чл. 112:

„Чл. 112. (1) С изтичането на десет годишен давностен срок, се погасяват всички необезпечени вземания срещу физически лица, независимо от прекъсването на давността, освен в случаите, когато задължението е отсрочено или разсрочено.

(2) Алинея 1 не се прилага за задълженията на физически лица, упражняващи търговска дейност като еднолични търговци.“

§ 43. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на параграф 42, който влиза в сила 6 месеца след обнародването на закона в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ:

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс

Целта на измененията е да се оптимизира производството във всичките му фази чрез въвеждане на допълнителни гаранции за защита интересите на страните и отстраняване на причините за забавяне и неефективност на принудителното изпълнение.

С предложението за допълнение на чл. 426 се цели да се гарантира спазването на принципа за адекватност и съразмерност на правната принуда (чл. 133 от Закона за задълженията и договорите) и предотвратяване на негативните последици от неспазването му в изпълнителния процес. Независимо че всички кредитори имат еднакво право да се удовлетворяват от имуществото на длъжника, ако не са привилегирани, налице са множество сигнали и жалби от длъжници - дребни и средни търговци, за допуснати отклонения и нарушаване на принципа. Тези отклонения нерядко водят до блокиране на дейността на длъжника, включително до невъзможност да се заплащат договорени доставки и заплати на работници и служители. С изричното въвеждане на принципа за адекватност и съразмерност на правната принуда в чл. 426 се цели да се предотвратят посочените негативни последици и да се гарантира законосъобразното протичане на процеса.

Действащата уредба на подсъдността в изпълнителното производство не позволява на длъжниците да упражняват безпроблемно правото си на защита в изпълнителния процес и създава предпоставки всички изпълнителни дела в страната да се концентрират в един район. Това води до неефективност в системата на съдебното изпълнение и нарушава интересите не само на длъжниците, но и на кредиторите и третите лица, засегнати от изпълнението. Предложените изменения в чл. 427 имат за цел да отстранят проблемите, възникващи във връзка с определяне на подсъдността в изпълнителното производство, както и да създадат сигурност и предвидимост не само за длъжниците при образуване на изпълнителните дела, но и за всички заинтересовани страни. Предложенията кореспондират с уредбата на подсъдността в исковото и заповедното производство, като насочват изпълнителните дела, освен в районите, където ще се осребрява имуществото, и в районите където

реално се намира длъжникът. Предлага се също и допълнителна защита в случай на несплатени възнаграждения и обезщетения за работа.

Изменението в чл. 431, ал. 3 се налага, тъй като достъпът на съдебните изпълнители до Национална база данни „Население“ не следва да се отнася само до информацията за длъжника, а и за други лица, които участват и чиито права трябва да се зачетат в процеса. Частните съдебни изпълнители и държавните съдебни изпълнители с електронен подпис проверяват адресите и на тези лица чрез отдалечен достъп, но предвид уредбата в ГПК, която визира само длъжника, възниква проблемът доколко са законосъобразни тези справки. Съдебните изпълнители са длъжни да уведомяват за своите действия съсобственици, съпруги недлъжници, ипотечарни кредитори, наддавачи и други лица, когато се засягат техните права и интереси, но ги заплашват санкции от Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

С предложението за създаване на чл. 433а се цели внасяне на яснота и преодоляване на конкретни празноти, установени в действащата уредба. Предложена е възможност за приключване на изпълнението, като изрично е предвидено след влизането в сила на разпореждането за приключване съдебният изпълнител служебно да вдига наложените запори и възбрани.

Изменението на чл. 454, ал. 1 цели разширяване на възможностите за доброволно издължаване от страна на длъжниците, съответно и запазване на тяхното имущество, като се намали размерът на първоначалната доброволна вноска от 30 на 20 процента от задължението.

С цел яснота и избягване на противоречива практика в законопроекта се регламентира изрично с какви актове трябва да се произнасят съдебните изпълнители по образуването, движението и приключването на изпълнителното производство, както и се разширява обхватът на действията на съдебния изпълнител, които могат да се обжалват. При действащата уредба този обхват е изключително стеснен, особено по отношение на длъжниците. Предложенията дават възможност за обжалване на повече действия и актове на съдебния изпълнител, като например: отказа на съдебния изпълнител да спре, прекрати или приключи принудителното изпълнение, отказа да извърши нова оценка по реда на предлаганата промяна на чл. 468, ал. 4.

С предлаганите изменения на чл. 468 се цели максимална защита на интересите на страните при определяне на началните цени на продажбите на вещи в изпълнителното производство. За имущество на по-ниска

стойност назначаването на вещо лице зависи от волята на страните или от нуждата от специални знания. За вещи на стойност над 5000 лв., МПС, кораби и въздухоплавателни средства се въвежда правилото за задължително назначаване на вещо лице. Предвижда се всяка от страните да може да оспори цената на вещта към момента на определянето ѝ и да поиска нова оценка с назначаване на вещо лице. Въвежда се и задължение за съдебния изпълнител да уважи оспорването и искането за нова оценка, както и правото на страната да обжалва отказа му, ако въпреки това той не се е съобразил с искането. По този начин в значителна степен ще се преодолеят съмненията, че оценката, дадена от съдебния изпълнител, е прекомерно завишена или неоснователно занижена поради липса на достатъчни познания и компетентност в тази област. Справедливо определената оценка, съответстваща на реалните пазарни цени, е в интерес както на взискателя, така и на длъжника и осигурява по-голяма сигурност на публичната продажба.

С цел постигане на справедлива и максимално висока цена при продажбите на вещи началната цена се предлага да се увеличи от 75 на 85 процента от стойността на вещта (чл. 468).

Мярка за постигане на максимално висока цена при публичната продажба, предотвратяване на неоснователно ѝ спиране, както и реализиране на продаanta е и предложението за нов чл. 491а, и промяната в чл. 492, ал. 2 и 3. С изменението на ал. 3 се удължава срокът, в който купувачът е длъжен да внесе предложената от него цена. Увеличаването на срока за внасяне на цената ще улесни в значителна степен възможността заинтересованото лице, което желае да придобие вещта, да може да изплати цената чрез отпуснат кредит от банкова институция. Сегашният седмичен срок е крайно недостатъчен, дори и при предварителни уговорки и споразумения между третото лице и банката-кредитор за отпускане и усвояване на кредита, особено когато се кандидатства за кредити в големи размери. Това би позволило на повече лица да намерят финансиране за участието си в търговете, което ще доведе до покачване на продажните цени, а това е в интерес както на длъжниците, така и на взискателите.

В практиката по провеждане на публичната продажба се забелязват все повече случаи, при които наддавачи подават няколко писмени предложения, едно от които с много висока цена, по което впоследствие не внасят цената, като по този начин осуетяват провеждането на устно наддаване и придобиват имотите на ниски цени. С предлаганите промени в